

Diáknyelv.¹

A mi kedves és buzgó híveink egyre újabb anyaggal bővítik a magyar diákszótárt, amely az eddigi gyűjtéssel máris meglepően gazdagnak mutatkozik. A gyűjtőknek serkentőül szolgálhat, hogy néhány napilap a múltkor kapott adatokat leköszölte a „T. L.”-ből.

A *nyiregyházai* diákszólásokat *Paczauer* Ervin főgimnáziumi tanuló kötötte bokrétába²: *adjutáns, ordinánc* = aki a táblát törülgeti, tanároknak az ajtót nyitogatja sat., *bebikázni* = négyesre felelni, *bifla* = nehéz felfogású, *doktor úr* = a pedellus, *kirántani* = váratlanul felelni hini, *szedő-gyerek, vágó-gép* = aki sokat — értelem nélkül — tanul, *manó* = széljegyzetek (szavak, fordítás) a könyvben, *páholyok* (földszintiek és emeletiek) = a földszinti és emeleti folyosó ablakai, ahonnan nyárban az udvaron folyó tornázást, télen a hógurulyázást szemlélik, *peregrínus* = aki sokat csavarog az utcán, *pocos* = alsóbb osztályba járó, *Pusi, Jónás* (a viziló után) = kövér fiú, *Amye be jó, cifra, dufla* = mondják, ha valamiben kételkednek, *uzsorás, banhár* = akinek sok pénze van, „*jóképű gyerek*”-nek a gézengúz diákat nevezik.

A *budapesti ev. ref. főgimnáziumban* mondják: *úr* = pedellus, *köbényai* = kövér diák, *jámbor* = rossz diák, *piszkafa-rajz* = vastagon kihúzott rajz, *jól lát* = ha felelés alatt valaki a könyvbe néz, *a vég felé közelni* = bukás szélén állani, *cigány* = aki hegedülni tud, *szerencsétlen* = az osztályba jövetelkor a hetedik, *hajszálon függni* = $\frac{3}{4}$ -re állni, *vili* = villanyos vasút, *sírásó* = a nagy fejű, de kis testű diák, *ausis* [aus ist's] = elég! (Gyűjtötte *Horváth Dezső*.)

A *szarvasi főgimnáziumból* küldötték a következő szólásmódokat *hacsa* = szekunda, *széna* = jó osztályzat, *plac* = padok előtt levő tér,

¹ Mikor Dobos Károly diákszótára megjelent (A magyar diáknyelv szótára 1898), a Gál Mózes szerkesztette Tanulók Lapja serkentette a diákokat az ilyen kifejezések összegyűjtésére, közölt is többször efféléket 1899-ben. Néhány érdekes közleményt ezúttal újra lenyomatunk. — A szerk.

² Később Pártos Ervin volt a neve és hősi halált halt. — A szerk.

oxlevél = oklevél, *brenu* vagy *prenu* = cigarettavég, *peták* = pedellus, iskola-szolga, *libatorium*, *libavár* = leányiskola, *gólya* = magas növésű, hosszúlábú diák, *brenu* vagy *prenu-vadász* = így hívják az olyan diákokat, akik tíz perc alatt vagy óráközökben cigarettavégeket kérnek, *korpa*, *krumpli* = diák (külö-nösen az inasok hívják így a diákokat).

Selmecbányáról, e régi diákvárosból, hol „kamarák“-ban laknak a múzsafiak, szép számmal közölt adatokat a Szótár. Ám, hogy az anyag még nem merült ki, bizonyítja amaz összeállítás, melyet *Beliczay* Zoltán lyceumi tanulótlól kaptunk. Eszerint *beadni* valakinek = kárára tenni valakinek, *beda*, *bedel*, *bedák*, *peda*, *pedel*, *pedák* = pedellus, *bizli*, *bizlyi* = biztosan, *burcli* = 10 vagy 20 filléres hosszúkás kenyér, *cvikla* = a longában kiegészítő játszó vagy aki a „cékát“ üti, *duhaj* (hajdú) = rendőr, *gali* = galuska, *grundolni* = fenékiig kiüríteni a poharat, *guberálni* v. *gubázni* = fizetni, *házi* = szállás-adó, *Hozsekia* = korcsma, a tulajdonos (Hozsek) neve után deákosítva, *vinnum Hozsekiánuni* = hozsekiából való bor, *kamara felszentelés* = az év elején a legelső szombaton rendezett multság, melyet a kamarások (együttlakók) rendeznek, *koplos* a diák, ha társára szorul csak valamiben is, *krámi*, *krámec* = pékbolt, *megvillanyozni* = két kéznél fogva ráncigálni (jelszó: villany neki!), *nyaki* = nyakleves, *pateni*, *palyi* = jó (akkor mondják, ha valami sikerül), *pincs* = kemény kalap, *portás* = ételhordozó az alumneumban, *repkár* = túróci diák, *száli* = szálloda, *szedni* = játékhoz játékosokat választani, *trityi* (a mutyi mintájára) = mikor hárman vesznek vmit, *Zerinvár* = diákkamara neve.